

גלית וירון גולני

"אני אוהב לקרוא, בייחוד פילוסופיה, לנגן ולהאזין למוזיקה קלאסית. קוסמולוגיה משאירה אותי פעור פה. אני כותב ומרצה על ארכיטקטורה ועל פילוסופיה. פירסמתי את הספר 'שער לארכיטקטורה' בהוצאת 'דביר' ירון גולני הלימודים בטכניון היו בשבילי בבחינת צידה לדרך המקצועית, והתחלה של לימוד הנמשך כל החיים" גלית גולני

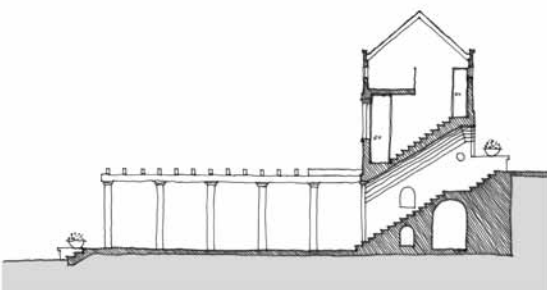
ירון גולני: איפה נולדת ובמה עוסקים הוריך? אני ילד של ההתיישבות העובדת. נולדתי בקיבוץ יראון, גדלתי בקיבוץ גבעת ברנר, ואחר כך במושב השיתופי כפר דניאל. הוריי ראו את מקצועם קודם כול כאנשי התיישבות ועשו הכול במסגרת השיתופית. אבי תרם במיוחד להקמת הנגרייה בגבעת ברנר, ואמי להקמת הארכיון בכפר דניאל. מתי התחלת להתעניין באדריכלות/עיצוב? מגיל אפס, אם כי לא ידעתי עד לתקופת הצבא שקוראים לזה אדריכלות. הושפעתי מאוד מהתכנון הסביבתי של הקיבוץ, מאדריכלות הנוף המיוחדת שאפיינה אותו, ומכמה יצירות מופת מודרניסטיות קטנות שהיו בסביבה. אם היית יכול לחזור לאחור, האם היית בוחר במקצוע אחר? אני טיפוס שמתעניין בהרבה שטחים, והתלבטתי בין עיסוק במוזיקה, בכתיבה, בציור, במחקר מדעי, בפילוסופיה או בפסיכולוגיה. בסופו של דבר בחרתי בארכיטקטורה, כמקצוע המאחד דיסציפלינות רבות, ואני מאושר מההחלטה. הדבר המעניין באדריכלות הוא שיש לה פנים רבות, אבל אם הייתי צריך לבחור אידיאל יחיד, הייתי אומר שאני רוצה לבנות בתים עם נשמה. האם אתה מאמין בפשרות בעיצוב? ארכיטקטורה לדעתי היא "אמנות הפשרה". כמו החיים עצמם. אבל כשאני מגיע לפתרון הנכון יחד עם הלקוח, אני עושה את כל המאמצים להגשמתו. כאן אין לי פשרות. איך מגיעים אליך הרעיונות האדריכליים? מכל מקום אפשרי. אני בנוי כצובר מידע הפועל נון־סטופ, וכשמגיע הרגע להעלות משהו על הנייר, אני חש שבמוחי מתרחשת סריקה לכל הכיוונים, שלגמרי לא ברור לי איך היא פועלת. עד שחלה עצירה על רעיון רלוונטי, ואז מתרחש משהו: להגיד שיש "הארה" זו תהיה הגזמה, זה יותר כמו צליל פעמון קטן שאומר לי שכאן יש משהו שצריך לבחון. כך או כך, בלי יצירתיות, לא הייתי שווה יותר מגוגל. מהי השראה בשבילך? השראה בשבילי היא ההתרגשות ממקומות מפעימים במיוחד שאני נוסע אליהם כדי להיטען. לכן אני חובב מסעות מושבע. אילו תחביבים יש לך? אני אוהב לקרוא, בייחוד פילוסופיה, לנגן ולהאזין למוזיקה קלאסית. קוסמולוגיה משאירה אותי פעור פה. אני כותב ומרצה על ארכיטקטורה ועל פילוסופיה. פירסמתי את הספר 'שער לארכיטקטורה' בהוצאת 'דביר'. מה מצחיק אותך? קל להצחיק אותי. אני עובד טוב יותר עם אנשים בעלי הומור. מה נותן לך אמונה? גילויים של טוב לב אנושי.

גלית גולני: מתי התחלת להתעניין באדריכלות/עיצוב? תמיד התעניינתי במקומות, בבניינים ובחפצים יפים. יש לי זיכרונות מוקדמים מאוד ממקומות שנחרתו בזיכרוני. בין המקומות שגרתי בסמוך אליהם והשפיעו עלי במיוחד, היו המדשאות במכון ויצמן ואתר העתיקות של בית שערים. במקרה, שניהם תוכננו על ידי משרד יהלום־צור, שבתחילת דרכי המקצועית זכיתי לעבוד אצלם. איך מגיעים אליך הרעיונות האדריכליים? השראה לרעיונות אדריכליים מגיעה מכל מה שסביבנו. רעיונות מופשטים וערכים הם נקודות מוצא חשובות לפרויקטים אדריכליים. איזו משמעות את מייחסת לתקופת הלימודים? הלימודים בטכניון היו בשבילי בבחינת צידה לדרך המקצועית, והתחלה של לימוד הנמשך כל החיים. אילו תחביבים יש לך? אדריכלות היא גם תחביב. בכל מה שאני עושה יש גם לימוד שקשור לעיסוק בארכיטקטורה. אני קוראת הרבה, ספרי עיון וספרות יפה. צופה בהרבה סרטים ומבקרת בתערוכות אמנות. אילו זיכרונות בלתי נשכחים יש לך מטיולים? בשבילי טיולים הם דרך ללמוד על מקומות ואנשים. אני מטיילת עם מחברת סקיצות ומציירת ולומדת. במהלך השנים טיילתי הרבה ולהרבה מקומות, וצברתי מחברות רישומים עם אלפי רישומי מסע והמון זיכרונות. לאן עוד היית רוצה לטייל? הייתי רוצה לטייל למקומות שלא הייתי בהם. צפייה בחיות בר היא אולי אחד הדברים המרגשים ביותר בשבילי, ולכן הייתי רוצה מאוד לבקר באפריקה. האם האדריכלות משפיעה על החברה? על המשפחה? לאדריכלים יש הזדמנות יוצאת דופן ליצור מקומות שיעשירו את חיי היומיום, וישפיעו על הזיכרונות והחוויית של האנשים שמבקרים בהם. האפשרות ליצור מקומות יפים וטובים שמעשירים את המבקר, קיימת בכל תכנון, גם בתכנון מקומות ציבוריים, אך היא באה לידי ביטוי מובהק בתכנון בית מגורים למשפחה. מה מצחיק אותך? אני צוחקת הרבה ובקלות. שנינות מצחיקה אותי במיוחד.

בזכות המדרון התלול

אדריכלות ועיצוב פנים: גולני אדריכלים

"הבית בנוי על מדרון תלול, שנוצל ליצירת שתי קומות קרקע באופן המאפשר גישה ישירה אל החצר מכל חדריו. חדרי השינה ממוקמים בקומה העליונה, ובקומה התחתונה ממוקמים חדרי המגורים, חדר האוכל, המטבח וחדר העבודה. החדרים סדורים סביב חצר פנימית הפונה אל הנוף, שמשווה למגרש תחושה של מרחב על אף מידותיו הצנועות יחסית. החדרים מוארים ומאווררים מאוד, ונראים מרווחים מכפי גודלם.

הבית ממוקם ביישוב קהילתי בגליל. נוף הכרמל הנשקף מהמגרש וכן הרצון לקשר עם החוץ הובילו אותנו לתכנן בית שימשיך את החצר ויפתח אל הנוף. חלל הבית אינו מסתיים אפוא בקירות הסוגרים עליו, אלא הוא ממשיך ומתפרש על רחבי המגרש כולו והלאה ממנו, אל עבר הנוף הרחוק. ההתייחסות אל המגרש כולו כאל נשוא התכנון, וחשיבותו של הקשר הרציף בין פנים לחוץ הן עקרונות יסוד בתפיסה האדריכלית שלנו בכלל, וכאן הן היו חשובות במיוחד.

החצר הפנימית בקומה התחתונה מוקפת בפרגולה, הממשיכה את פנים הבית. הפרגולות הן קודם כול אמצעי הצללה שנועד להגן על קירות הבית והפתחים מפני השמש. ואולם, גם הצמחייה המטפסת ומשתרגת עליהן מוסיפה לפעולת הקירור, ומיטיבה למזג את האוויר יותר מכל אמצעי הצללה אחר. כדי לחזק את הקשר פנים־חוץ ואת תחושת המרחב, נמשכות קורות העץ של הפרגולה פנימה. הפתחים הגדולים מאפשרים מבט מתמשך מן הפנים אל הפרגולה, והלאה ממנה. בתוך הבית תומכות הקורות את תקרת העץ המשמשת כתבנית, שמעליה נוצקה תקרת הבטון. קורות העץ והלוחות טופלו ונאטמו לפני היציקה, כך שניתן יהיה להשאירם במקומם לאחר גמר הבנייה.

ההגעה אל הבית והכניסה אליו מחוללת במבקר חוויה לא שגרתית: הכניסה למגרש נמצאת גבוה מאחור, ולכן, כדי לאפשר כניסה משער המגרש אל דלת הבית, פתחנו קמרון מדרגות החוצה את הבית, באופן שאינו מפריע את פרטיותם של הדיירים. המהלך הזה, של שהייה במעין מבואה מתארכת עוד בטרם הכניסה אל הבית, מייצר תחושה מזמינה ועוטפת, מושכת ומסקרנת. ככל שיורד המבקר מטה, מתגברת הדרמה של הנוף, הנפרש בהדרגה מול עיניו.

לפעמים, חסרונות המגרש ומגבלותיו הם שמעניקים לבית את אופיו הייחודי. השיפוע התלול שאיתו נאלצנו להתמודד, הוליד בסופו של דבר פתרונות ייחודיים, שהפכו למאפייניו העיקריים של הבית ולמקור החוויה שהוא מייצר."

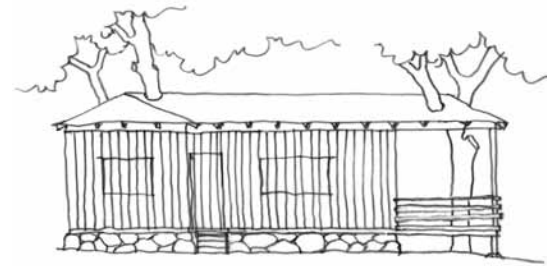

עניין ויזואלי מספק העיצוב השונה שניתן לכמה פונקציות בחלל אחד. כך למשל נעשה שימוש בו זמני בתקרות מתיחה בצורות שונות, באלמנטים תלת־ממדיים על קירות הבית, בחיפויי עץ מסוגים שונים על גבי הקירות ועוד. פריטי נגרות שונים.

חלום ילדות על בית־עץ

אדריכלות: גולני אדריכלים

"פנטזיה של בית־על־העץ וחלום על חיים בתוך הטבע הגיעו בבית הזה לידי הגשמה. גם הדייר וגם אנחנו כמתכננים שאפנו לתכנן את הבית לפי עקרונות ותהליכים של בנייה בת־קיימא. ההשתלבות בסביבה ללא פגיעה בה, תוך שמירה על העצים הבוגרים ועל תוואי הקרקע הקיים, היו כאן נקודת מוצא ויסודות בסיסיים בפרוגרמה. הן התאפשרו תודות לבנייה הקלה שבוצעה ברובה במפעל, ומתוך הקפדה על מחזור ויעילות.

הבית נמצא במושב בשפלת יהודה, והוא פונה אל עבר נופי מישור החוף. במגרש המיועד, ששטחו מצומצם, ניצבו זה שנים עצי אורן־ירושלים בוגרים, ושניים מהם צמחו בדיוק במקום שבו היה הבית אמור להיבנות. בצעד לא שגרתי החלטנו לא לעקור את העצים ולא ליישר את השטח, אלא להשאיר את הקרקע כמות שהיא, ולשלב את העצים במסגרת המבנה. שימור העצים והשימוש בהם חייבו תשומת לב וטיפול, אבל ההחלטה הנועזת נשאה פרי: שני העצים תורמים לבית אווירה פראית קסומה, ובעצם מספרים את סיפורו הייחודי של המקום.

המבנה, שנראה כאילו צמח מתוך הקרקע, התחיל למעשה כמכולה ממוחזרת שהובאה לשטח כשהיא כבר מוכנה למגורים. כל מה שהיה אפשר ליישם במפעל – מחיצות, מערכות, חיפויי פנים וריצוף, בידוד וקונסטרוקציה – הוכן מראש לפני שהובא לשטח. המכולה הותאמה לתוכנית המבוקשת באמצעות חיתוך וריתוך, והעבודות שבוצעו בשטח, ובהן חיפוי העץ, הוספת המרפסות ובניית קירות המסד מאבן לקט מקומית, נעשו ללא חיפזון, כשהמכולה הממוחזרת כבר משמשת למגורים.

עצי האורן אינם אחראים רק לאופיו הייחודי של הבית, אלא מביאים גם תועלת בהצללה על הבית ותורמים לקירור הטבעי שלו. הם גם מסייעים בשמירה על חיפוי העץ ומגינים עליו מפני קרני השמש. בראשית עבודת התכנון נבדקו עצי האורן כדי לוודא את חוזקם, ומאז הם מטופלים ומתוחזקים באופן רציף כדי להבטיח את גידולם התקין: השורשים חופשיים לגדול תחת המבנה המורם, היסודות נחפרו בסלע באופן רדוד כדי לא לפגוע בהם, ונעשה גיזום זהיר של הענפים שיבשו.

הבית החי והנושם, כמו העצים הצומחים מתוכו, הניב חוויה חד־פעמית של מגורים בחיק הטבע, על תחושת החופש הנובעת ממנה והחלומות על מחוזות ילדות נעלמים."

